

Tanulságos igék a Római levélből

Milyen köszöntések azok, amelyeket e fejezetben olvasunk? Kedves, szeretetteljes üdvözlések. Általuk az emberek és a gyülekezet szívébe tekinthetünk be, Isten egyetemes egyházának lelki mélységeibe, valamint Krisztus testének szépségéből látunk meg gyönyörűségeit.

2.

A tavasz hírnökei

7.

Református államfője lett Magyarországnak

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXIII. ÉVF. • 7. SZÁM
2022. ÁPRILIS 1.
ÁRA 1,50 LEJ

Isten égis alá érő szeretete

Zsolt 36,6–10

Mindent szeretünk mérni, hosszát, szélességet, súlyt, még űrmértékünk is van. Ám szemmértékünkkel csupán megközelítjük a valós értékeket. Napjainkban sokféle felmérés történik, s ezek is csak hozzávetőlegesen közelítik meg a valóságot. Olyan világban élünk, ahol minden az emberi méréstől és felméréstől függ.

Mérjük, mérlegeljük Isten szeretetét is. Csak sokan rosszul mérik ezt. Ha baj, betegség, gyász éri őket, úgy nyilatkoznak, hogy Isten nem szeret. Amennyiben háború vagy katasztrófa szenvedő alanyai, akkor éppenséggel tagadják az ő létezését és szeretetét.

A zsoltáríró korában nem mértek annyira pontosan mindent, mint napjainkban, ott volt a lehetőség a rossz mérésre, s arra, hogy rosszul közelítsék meg Isten szeretetét. A zsoltáríró biznyságtétele éppen ezért volt fontos, s ezért lényeges ma is. Tapasztalaton nyugszik, átélte azt, amiről beszél. A kiindulópont a biztos talaj a lába alatt, ugyanakkor Isten lábainak zsámolya, a legtávolabbi pont az ég, Isten királyi széke (Mt 5,34–35). E kettő között pedig ott van Isten szeretete.

3.

Michael Willfort kortárs osztrák festőművész alkotása az „emelkedett élet” témában

Akik szorgalmasan keresnek, megtalálják

Beszélgetés Tőkés Ferenc alsófelsőszentmihályi lelkipásztorral

– Hol található a település, mikor épült református temploma?

– A Torda melletti településről kevesen hallottak úgy, mint Alsófelsőszentmihály. Az egyházi iratokban találjuk e megnevezést, amely abból adódik, hogy valamikor két különálló település létezett, ezek nyilván az idők folyamán egyesültek. Érdekes, hogy a két falu határán található a református templom, ez 1674-ben épült. Az előző valahol az Aranyos folyó partján lehetett, amelyet a víz többször elárasztott.

4.

A legyőzött ellenség

Nagypéntek alkalmat ad életünk nagy ellenségén, a halálon való eltűnésre. Bizonyára senki nincs, aki az életnek e félelmével ne került volna kapcsolatba. Van, aki szerettei közül veszített el valakit, másokat megérintett a halál szele betegség, baleset, életveszélyes helyzet által. Az emberek nagy része retteg a haláltól. A kikerülhetetlen véget igyekszik minden módon távol tartani. Egyesek felelőtlen életet élnek halálfélelmük miatt. Így gondolkodnak: együnk, igyunk, holnap úgyis meghalunk.

Halálunk után már semmit nem tehetünk magunkért, az élők sem értünk. Egy állomása van még pályafutásunknak, Isten elé kell állnunk. „És miképpen elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet.” (Zsid 9,27)

Isten üzenete így szól: nem a halál foglyai, elkárhozott emberek vagyunk, hanem lehetünk Istennek bűneink ítéletétől megszabadított gyermekei, akiknek ő csodálatos jövőt készített. Mert tudnunk kell: jövője minden embernek van.

5.

Tanulságos ígék a Római levélből

25.

Szeretetteljes üdvözlések

Végére értünk egy gyönyörűséges útnak, amelynek során a Római levél gazdagságával ismerkedtünk meg. E levélben keresztyén életünk minden fontos kérdése benne van. Látuk, milyen nyomorult a bűnbe esett ember, majd azt, hogy Isten az ő kegyelméből Krisztusban megigazítja a bűnöst, sőt meg is szenteli, alkalmassá teszi arra, hogy Isten dicsőségére éljen. A levélben van kibontva Izráel sorsával, Isten vele való üdvtervével kapcsolatban a kegyelmi kiválasztás tana. Végül a mindennapi életünkre nézve kapunk fontos eligazításokat.

Az utolsó fejezetben számtalan nevet és hozzájuk fűződő üdvözlőket találunk. Ám azért itt többről van szó, mint csupán üdvözlés. Ez nem csak annyi, mint amikor az utcán vagy a piacon odabíccentünk egymásnak. A köszöntésnek abban az időben fontosabb szerepe volt, mint manapság. Gondoljunk Máriára, az angyali üdvözlésre vagy Mária és Erzsébet találkozására, amikor a magzat is repesni kezd a szíve alatt. Milyen köszöntések azok, amelyeket itt találunk? Szép és kedves, szeretetteljes üdvözlések. Általuk az emberek szívébe és a gyülekezet szívébe tekinthetünk be, Isten egyetemes egyházának lelki mélységeibe, valamint Krisztus testének a szépségéből látunk meg gyönyörűséges dolgokat.

Az apostoli levelekben sehol sem találkozunk annyi névvel, mint itt. Sokakról a nevükön kívül semmit sem tudunk. Feltehetjük a kérdést: van-e értelme neveik felsorolásának? Igen, mert ezek nem akármilyen emberek, hanem olyanok, akiket Isten név szerint ismer: megváltott, kiválasztott emberek. Olyan ez, mint amikor egy hajótörés után a kapitány veszi az utasok listáját, és felolvassa a legénység névsorát, hogy vajon mindnyájan túléltek-e a katasztrófát. Olyan emberek, akiket Isten szeretete megtalált. Olvasunk zsidó, görög, latin, egyiptomi neveket. Krisztus sok embert szólított meg és hívott el magának. E nevek bizonyítják, hogy az evangélium erő, ami valóságos életet mentett meg a kárhozattól.

Minden név egy diadalkiáltás nemcsak itt, a földön, hanem a mennyben is. Hiszen öröm van a mennyben egyetlen ember megtérésén is. Tudjuk, hogy e lista ma már egy megszámlálhatatlanná dagadt sereg, és e listán ott van a mi nevünk is. Senki sincs, akinek a neve ne kerülhetne rá.

A második fontos dolog, hogy ezek az emberek tettek valamit. Az, hogy ők megtértek, Isten gyermekei lettek, konkrét cselekedetekben öltött testet. Minden név mögött egy egész szolgáló élet áll. A Római levél a legnyilvánvalóbban tanítja, hogy az ember hit által igazul meg. De azt is, hogy ennek gyümölcsei vannak. Ezek a személyek nem maradtak meg a megváltásnál. Ott volt az életükben a háládatosság is.

Lássunk néhány feltűnőbb dolgot. A nevek között van néhány zsidó név, de a legtöbb pogány hangzású. Főleg pogányokból lett keresztyénekről van szó. Sok a rabszolganév. Ezek tehát nem szabadok és nemesek voltak, hanem megvetettek. De voltak közöttük tehetősek is, mint például Erastus, a korintusi fináncok főnöke. Az is feltűnő, hogy sok a női név, vagyis asszonyok is sokan voltak a gyülekezetben. Ők is helyet kaptak, és szolgálatot végeztek Isten országában.

Érdekes név a Tertiusé, művelt rabszolga volt, aki a Római levelet leírta. Neki diktálta Pál e levelet. Mindegyik névhez fűződik valamilyen kedves megjegyzés. Minden foglalkozásból való embereket találunk itt. S hogy ezek egymásnak valóban testvérei voltak, azt mutatja a tény, hogy meg is csókolják egymást. Ez ma magától értetődő, de abban a korban elképzelhetetlen dolog volt, hogy a korintusi fináncfőnök megcsókolja a rabszolgákat.

Érdekes, hogy újra visszatérnek ezek a szavak: „az Úrban, Krisztusban”. Ezek az emberek ott tudják magukat a jó Pásztor kezében. Veszélyek között élnek, hiszen tudjuk, hogy Június és Andronikus Pállal együtt börtönben is volt. Kedves, mindnyájunk számára ismert az Akvilla és Priscilla házaspár, ők Pálhoz hasonlóan sá-

Köszöntetek valamennyi szentet, köszöntések egymást szent csókkal.
(Róm 16,15–16)

Bibliaolvasó kalauz

ÁPRILIS

1 P	2Sám 6	Mt 24,23–35
2 Szo	2Sám 7,1–7	Mt 24,36–44
3 V	2Sám 7,8–17	Mt 24,45–51
4 H	2Sám 7,18–29	Mt 25,1–13
5 K	2Sám 8	Mt 25,14–30
6 Sze	2Sám 9	Mt 25,31–46
7 Cs	2Sám 10	Mt 26,1–16
8 P	2Sám 11,1–13	Mt 26,17–29
9 Szo	2Sám 11,14–27	Mt 26,30–35
10 V	2Sám 12,1–14	Mt 26,36–46
11 H	2Sám 12,15–23	Mt 26,47–56
12 K	2Sám 12,24–31	Mt 26,57–75
13 Sze	2Sám 13,1–19	Mt 27,1–14
14 Cs	2Sám 13,20–39	Mt 27,15–44
15 P	2Sám 14,1–20	Mt 27,45–61
16 Szo	2Sám 14,21–33	Mt 27,62–66
17 V	2Sám 15,1–12	Mt 28,1–10
18 H	2Sám 15,13–23	Mt 28,11–20
19 K	2Sám 15,24–37	Róm 1,1–15
20 Sze	2Sám 16,1–4	Róm 1,16–32
21 Cs	2Sám 16,5–14	Róm 2,1–10
22 P	2Sám 16,15–23	Róm 2,11–16
23 Szo	2Sám 17,1–14	Róm 2,17–29
24 V	2Sám 17,15–29	Róm 3,1–20
25 H	2Sám 18,1–18	Róm 3,21–31
26 K	2Sám 18,19–32	Róm 4,1–12
27 Sze	2Sám 19,1–9a	Róm 4,13–25
28 Cs	2Sám 19,9b–15	Róm 5,1–11
29 P	2Sám 19,16–31	Róm 5,12–21
30 Szo	2Sám 19,32–40	Róm 6,1–11

torkészítők voltak. 49-50-ben száműzték őket Rómából, és Korintusban telepedtek le. Innen továbbmentek Efézusba, ott is műhelyt nyitottak, és Pál is ott dolgozott velük. Valószínű, hogy onnan újra visszaköltöztek Rómába. Azt is tudjuk róluk, hogy Pált többször is megmentették a haláltól, saját életüket is kockára téve. Egy másik ismert név a Fébé, diakonisszaként Korintus hírhedt negyedében, Kenkreában élt, ahol rengeteg prostituált volt. Ő is Rómába készült, és Pál a római gyülekezet szeretetébe ajánlotta.

Pál e levél végén a tévtanítókra is figyelmeztet, és óva inti a gyülekezetet, szinte szenvedélyesen figyelmezteti, vigyázzanak, nehogy belessejenek abba a csapdába, amit ezek állítanak majd nekik. Az apostol bizakodó: a békességnek Istene meg fogja rontani a Sátánt lábatok alatt, szét fogja taposni azt.

Pál utal arra is, ami a Római levélben a legfontosabb: a Krisztusban megjelent kegyelem. Kétszer is kéri Krisztus kegyelmét számukra. A levél Isten imádasával fejeződik be. Az a nagy titok, hogy a pogányok hitben engedelmeskednek, ez az apostol számára is csoda. A kegyelem magasztalásával kezdődött, és azzal is fejeződik be a levél. Mondjuk mi is Pállal együtt: az egyedül bölcs Istennek, az Úr Jézus Krisztus által dicsőség mindörökké.

Kórházlelkészek Erdélyben

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

• Bálványos, Onkológia

Balogh Gyöngyi, Onkológia
Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

• Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat
Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com,
tel.: 0731-159892

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

• Lakatos Gabriella, Megyei Kórház

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyar János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyarjioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Isten égis éri szeretete

1. | A zsoltárt olvasva megerősödünk abban, hogy lehet jól mérni Isten örökkévaló szeretetét. Ez azt jelenti, hit által látjuk: a földtől az égis jelen van e szeretet, és ebből élünk akkor is, amikor örömeink vannak, de még inkább kudarcaink, sikertelenségeink, szomorúságunk idején. Azzal a reménységgel indulhatunk minden reggel dolgozni, és térhetünk nyugovóra minden este, hogy az égis éri isteni szeretetben élünk, mozgunk, dolgozunk és pihenünk.

Isten szeretete mégsem kell mindenkinek. Sokan nem létezönek, olcsónak tekintik, mások csak önző módon akarják élvezni. Beszélgettem olyan idős emberekkel, akik arról nyilatko-

tak, hogy gyermekeik nem viszonozzák a szülői szeretetet, csak éltek belőle, s a megöregedett szülők már nem kellettek, még annyira sem, hogy meglátogassák őket. Az ilyen gyermekek számára nem értékes a szeretet, mert a szülő személye már nem értékes. Isten égis éri szeretetével is így vagyunk. Nemcsak egészségünk, javaink, testi és lelki értékeink forrásának kell tekintenünk, hanem drágának is kell lennie számunkra. A legértékesebb, amivel valaha találkozunk és találkozunk.

Mily drága a te szereteted, Istenem! – írja a zsoltáros. Annyira nagy, hogy az égis ér, ugyanakkor felmérhetetlenül drága is. Nem elég kérni

és élvezni az Urunk szeretetéből fakadó áldásokat, hanem drágának kell lennie számunkra e szeretetnek. Árad, sugárzik a zsoltáíró szavaiból, mennyire felmérhetetlenül drága az isteni szeretet.

A zsoltáros tudja, Isten szeretete nagy magasságokba tör. Olvasva sorait, tovább megyünk, ránézünk a jászolbölcsőre és a keresztre, s látjuk az égtől a földig, valamint a földtől az égis éri isteni szeretetet. A jászolbölcső és a kereszt megtanít arra, hogyan szeretete Isten a világot, hogy mennyire nagy a szeretete, és milyen drága. Legyen drága számunkra mindez. Tekintsünk újra a jászolbölcsőre és a keresztre, hogy ne feledkezzünk meg Istenről, aki úgy szeret a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen (Jn 3,16).

| SZÉP EDUÁRD |

Keresztyén szolidaritás egykor és ma

A keresztyének imádságának egyik kérése így hangzik: jöjjön el a te országod. Istenhez szól az imádság most is ezen a módon két évezred óta sok nyelven. S nem kevesebbet kér, mint azt, hogy Isten az egyszülött Fia által megváltott világot teremtsé újjá. Jöjjön el az ő királysága, ahol szeretet, béke, büntelenség honol. Amíg viszont ez be nem következik, addig Isten országának eszméje, gyakorlata terjedjen, és az emberek minél többet érezzék meg már e világban annak a másoknak a boldogságából. Ezért halt meg Jézus, és támasztotta őt fel az Atya, majd emelte égi trónjára már addig is, amíg el nem jön az ő országa.

Krisztus a Miatyánkkal üdvözítő üzenetének lényegét közvetítette, a felelős testvéri szeretetből fakadó összetartozás kötelezettségét. Sőt bizonyos fokig túlmutat a keresztyének közösségén, és minden emberre vonatkozik. Közbenjáró imádság is ez mindenkiért. Közösségépítő, mert a keresztyénség egyik legfontosabb eredménye a megváltottak szereteten alapuló testvéri közössége.

Az ókori világba úgy robbant be a keresztyénség, hogy új közösséget adott az embereknek. A Római Birodalom nagyvárosaiban közös-

ségi gyökereiktől megfosztott emberek tömege élt. A vidéken tönkrement szegények a városokba özönlöttek. Munkát nehezen kaptak, de nem is akartak dolgozni, mert azt a szabad emberhez méltatlannak tartották, a rabszolgák köteletségének tekintették. Politikai jogaikat adták el. Ingyen élelem és szórakozás járt nekik egy-egy választás idején. Bérházakban éltek kis családjuk körében. A rokonságuk származási helyükön maradt, vagy annak egy részét is másfelé vetette az élet. Nem érezték a nagycsalád, a falu közösségének szolidaritását, védelmét, segítségét, ha kellett. A hajósokat, katonákat, vándor-kereskedőket pedig foglalkozásuk szakította ki vérségi kötelékeik védelmet nyújtó melegéből. Mindezeknél nyomorultabbak és gyökértelegebbek voltak a rabszolgák, akiket erőszakkal ragadtak el közösségükből, és személyileg is teljes létbizonytalanságba taszítottak, akikkel senki sem érzett szolidaritást.

A keresztyén gyülekezet az elvesztett vérségi közösség helyett a megváltottak szeretetközösségét teremtette meg. Ők szolidárisak voltak egymással. Törődtek egymással, segítettek egymáson. Pál apostol például gyűjtést rendezett a jeruzsálemi szegény keresztyének

megsegítésére a birodalom görög tartományában. Felelősöknek érezték magukat a görög származású keresztyének a jeruzsálemi zsidó-keresztyénekért. Ilyen azelőtt nem volt abban a világban. De meghirdette az apostol, hogy „Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok Krisztus Jézusban.” (Gal 3,28)

Arra nem volt ereje a fiatal keresztyénségnek, hogy a rabszolgákat felszabadítsa, de lelkileg megoldotta a rabszolgakérdést. A gyülekezetben testvér lett a rabszolgából. A szeretet szolidaritása megoldotta a nemek és nemzedékek közti ellentétet is, ami pedig szintén nagy széthúzó erő volt az akkori világban.

Krisztus beszéde örökké ugyanaz. Érvénye most is megvan. Az ipari társadalom világában élünk. Vérségi közösségeink szétzilálódtak 1945 után. A falvak és kisebb települések népessége lecsökkent. Az iparosítás alvó városrészekbe, házgyári lakások tömegébe zsúfolta a közösségüktől megfosztott, elmagányosodásra ítélt embereket. A gyárak, bányák, üzemek egy része 1990 után bezárt. Közösségüktől elszakított, szolidaritás hiányában szenvedő emberek sokasága élt az országban az utóbbi néhány évig. Reményvesztettség, kilátástalanság, alkohol, kábítószer, bűnözés, a család szétesése, gyermektelenség jellemezte pusztulásnak indult nemzetünket.

A keresztyénség szereteten alapuló szolidaritása új világot hozott az antik társadalom helyett. Kínálja most is új közösséget alkotó szolidaritását. Ez nem csupán lelki, hanem politikai, társadalmi és gazdasági segítséget, megoldást kínál. Most a járvány ellenére Magyarország előre megy, nem hátra. Egy sor szociális és kulturális intézkedés teszi könnyebbé az életet. Határon túli nemzettestvéreinknek is hönük alá nyúlt a kormány. A keresztyén közösségek állami támogatáshoz jutnak. Mintegy háromezer templom újult meg a Kárpát-medencében, és kétszáz új templom épült, egyházi óvodák, iskolák, szociális intézmények létesültek. A keresztyén szolidaritás nálunk életre kelt. Ragadjuk meg a lehetőséget, hogy mindez a választások után is folytatódjék, hogy a Miatyánkot hittel, szabadon imádkozhassuk. Istennél semmi sem lehetetlen.

Erdőszentgyörgyi óvodaátadás. A magyar kormány támogatásával Erdély-szerte 27 óvoda és bölcsőde épült

Fotó: Kiss Gábor

| Dr. CSOHÁNY JÁNOS, Debrecen |

Akik szorgalmasan keresnek, megtalálják

1. | A közösség akkor úgy döntött, hogy biztonságosabb helyre költözteti az újonnan épülő templomot, ezért a hívek „behozták” azt a központba. Így az új épületben több elem is megtalálható a régiből.

– Mihez, kihez kapcsolódik a település neve?

– A név sokkal inkább Szent Mihály arkangyal nevéhez kötődik, mint Mihai vajdához, akiről azt állítják, hogy a környéken fejezték le. Erre utal az is, hogy a település régebbi román neve nem Mihai Viteazu volt, hanem Sinmihaiu de Sus és Sinmihaiu de Jos.

– Mekkora a gyülekezet? Hogyan befolyásolta a gyülekezetet a járvány?

– Év végén a gyülekezet lélekszáma 393 volt, sajnos minden évben apadást kell elkönyvelnünk. Még a járvány előtt beindítottuk a nőszövetséget, a gyerekekkel való foglalkozást, a gyülekezettel ellátogattunk Bonyhára – mindezeknek a közösség természetesen örvendett. Sajnos a járványhelyzet részben megbénította a közösségi életet, mint ahogy több más településen is. A leghamarabb azt vettük észre, hogy visszaesett a templomba látogatók száma. De reménykedünk abban, és imádkozunk azért, hogy az Úr e nyomorúságtól szabadítsa meg minket. Nagy öröm számomra az, ha egy-egy ünnep alkalmával a gyülekezet sokkal nagyobb létszámban vesz részt az istentiszteleten.

– Hogyan sikerült megoldani a szolgálatot a járvány ideje alatt?

– Nagy kihívást jelentett, főleg a 2020-as esztendő első felében, a drasztikus lezárások idején. Sajnos az online térben való istentisztelet közvetítését nem tudtuk megoldani technikai eszközök hiányában. Azt a megoldást választottuk, hogy más gyülekezetek istentiszteletét osztottuk meg egyházközségünk Facebook-oldalán. Fellendülést lehetett tapasztalni nyilván akkor, amikor már kimehettünk, és a templomkertben istentiszteletet tarthattunk, utána pedig nagy öröm volt, hogy ismét bemehettünk a templomba. A járvány sajnos nagy csapást mért a közösségi életre.

– Melyek a tervek erre az évre?

– Nagy terveket nem szőttünk éppen azért, hogy ne legyenek csalódásaink. Abban nyilván reménykedünk, hogy más, jobb évünk lesz, mint a korábbi. Azzal a bizonyossággal tekintünk erre az esztendőre, hogy életünk az Úr kezében van, ő vezet és irányít minket. Ha pedig nála vagyunk, biztonságban érezhetjük magunkat.

– Mit üzen az olvasóknak?

– A Péld 8,17-et idézem: „akik engem szorgalmasan keresnek, megtalálnak”. Keressük szorgalmasan mindenható Istenünket, és minden bizonynyal meg fogjuk találni, hiszen ő mindig jelen van életünkben ígéje által.

| SZECSŐDI ÁRPÁD |

Egyedül is többségben vagyok

„Simon így felelt: Mester, egész éjszaka fáradoztunk ugyan, mégsem fogtunk semmit, de a te szavadra mégis kivetem a hálót.” (Lk 5,5)

Micsoda találó összemérés a sok-sok ember fáradtságának, aminek a vége a semmi, azzal, hogy miként győzhetjük le az eredménytelenség bénító valóságát. A nagy DE mögött az ígében minden emberi eredménytelenség egyetlen ígéretes legyőzője: Jézus. Nem kicsi ellentét: a semmi kontra Jézus.

Végső megoldásként Jézus. Végső, még valamennyire összeszedhető reménytörmelékek

között kincsként Jézus. Akinek már a neve is ígéret: szabadító. Fáradtságból, lemondásból, csüggedésből – Szabadító. A semmi felé húzó erőktől. Az a Jézus, aki atyjával együtt létrehozta a semmiből a gyönyörű, szép világot. Az Isten mosolyát tükröző létezésszínnek kimeríthetetlenül gazdag ragyogásával.

Az a Jézus, aki megemelte a halászat tétjét és értelmi szintjét, s Pétert másokkal együtt emberhalászká rendelte. Hogy kallódó, veszendő életeket, gondolatokat, nihilezmék foglyait indítsanak el a léttelenség felé. Az örök élet felé. S az eredménytelen halászatokat mennyei tartalmak

fele fordítva keresztyén kultúrával ajándékozzák meg a világot. Akik többé már nem maguknak halászatnak, hanem Istennek. Nem halakat, hanem életeket fognak be a boldogság hálójába.

Próbáljuk ki egyszer mi is! Tudjuk mélypontjainkon szorongó szívvel-szájjal kimondani: de a te szavadra mégis. Mégis megpróbálom az emberileg lehetetlent, de az istenileg biztosan lehetségest. Ahogy Luther vallotta: „ha nincs senki másom, csak te, Jézus, de benned mindegyik megvan”. Bár holnap lehet, itt a világ vége, az életem vége, egy kapcsolat, munkaviszony, sikertörténet vége – ma még kezdek valami jót.

Vagy ahogy John Knox a skót és angol rendeknek odamondta, amikor a reformatori hitigazságoktól próbálták eltéríteni: „ti, urak, akárhányan lehettek, de én Istennel egyedül is többségben vagyok!” Vagyis: a te szavadra mégis kezdek valamit a helyzettel, magammal, körülmenyeimmel. Mert akárhol vagyok, legalább négyen vagyunk: a Szentháromság Isten és én.

Egy ifjúsági találkozón évekkal ezelőtt, ahol nyolcezer fiatal keresztyén volt jelen az ige körül a Balti-tenger partján, újra és újra elénekeltük ezt az ifjúsági éneket: „de az Úr mindig nagyobb, nagyobb annál, mint gondold. Az egész mindenséget ő alkotta, hogyne bírná el a szívedet”.

Bonhoeffer pedig sok évtizeddel ezelőtt a következőt adta tovább az utat, célt, jövőt kereső német fiataloknak: „Bennem homály, Uram, de nálad van a fény./ Magányos vagyok, de te soha nem hagysz el./ Csüggedt vagyok, Uram, de nálad a derű./ Nyugtalan vagyok, de nálad békességet lelek./ Lázadozik a szívem,/ de te lecsendesíted”.

| DR. BÉKEFY LAJOS |

A legyőzött ellenség

1. | De nem mindegy, milyen. Ne felejtjük el, mi vagyunk azok, akik Isten közelségét, életünkben való jelenlétét elutasítottuk. Ezzel ítélet alá kerültünk, s az istennélküliség kárhozata szakadt ránk. E rabságban sínylődünk, ha csak valaki meg nem nyitja tömlőcünk ajtaját.

Az evangélium hírül adja nekünk: menynevei Atyánk elküldte Fiát, aki az ige szerint a foglyoknak szabadulást hozott, a betegeknek gyógyulást, az árváknak és szegényeknek megtartást. Jézus magára vette bűneinket, s Isten ellen fellázadt életünk terhéért felvitte a Golgota keresztségére, és ott elszenvedte az érte járó ítélet helyettünk.

Krisztus gyökeresen megváltoztatja halállal kapcsolatos gondolkodásunkat. Feltámadt a halálból, legyőzte az élet félelmetes ellenségét, így többé annak nincs hatalma rajtunk. Ezért szól az ige: Isten gyermekei már nem meghalnak, hanem elalusznak az Úrban, és eljön az ideje a feltámadásnak (1Kor 15).

Jézus halálával eleget tett bűneinkért, s így megbékéltette mennyei Atyánkat. Ha e sziklaalapra hittel rá tudunk állni, szabadok vagyunk. Nem a bűn szolgái, nem a kárhozat foglyai, hanem Atyánk megváltott gyermekei, akik Krisztusban üdvösséget nyertek. Ha őszintén elmondjuk, hogy Jézus a mi bűneinkért is meghalt, akkor számunkra nincs többé halál, hanem kész az örök élet. Feltámadása annak bizonyossága, hogy halála nem volt hiábavaló. Feltámadásának legdrágább gyümölcse, hogy nekünk örökké élő Urunk van. Így nem egy eszmét követünk, hanem az előttünk járó Úr nyomdokán járhatunk. Ha szemünk a koporsó láttán elhomályosul, az örökké élő szelíden juttatja eszünkbe az evangéliumot: ne féljete, mert én élek, és ti is élni fogtok! Ne késlekedjünk hát, hogy amíg a mulandó testben járunk, hívó és kegyelmet adó szavának engedelmeskedjünk.

Mivel Istentől kapott szolgálatunk van a földi életben, e feladatnak teljesítése befolyásolja

Székel Ferenc

Vedd le őt ma...

Húsvét jön, látod, újra itt van,
Tavaszzong már a lelkemben.
Harangszót cipel távol a szellő,
Jézus van fenn a kereszten.

Megváltozott ez a világ...
Nem látja, ki van a keresztfán.
Ki meghalt egykor érted s értem
A nagy hegyen, a Golgotán.

Eredj, s vedd le őt ma a keresztről,
Ne félj, az Úr veled van, szeret!
Csak hinned kell, hogy Nagypénteken
Te is hordozod a keresztet.

Krisztus gyökeresen megváltoztatja halállal kapcsolatos gondolkodásunkat. Feltámadt a halálból, legyőzte az élet félelmetes ellenségét, így többé annak nincs hatalma rajtunk.

életünk végét, halálunk idejét. Többször találkozunk a Szentírásban azzal, hogy az Úr szolgái előtt nincs elrejtve haláluk órája, sőt módja sem. Bizonyosak lehetünk, hogy életünk minden dolgát az Úr kegyelmes akarata rendezte. Életünk Isten kezében van, így feltétlenül bízhatunk az ő szeretetében akkor is, ha halálunkra gondolunk.

Koporsó mellett gyakran állunk meg kérdésekkel telve. Egy-egy haláleset során néha rejtve van előttünk a kegyelem bizonyossága. Azért kell megismernünk az ige tanítását a halállal kapcsolatban, hogy bizodalunk ilyenkor is szilárd legyen az Úrban, aki értünk meghalt és feltámadott. A nehéz esetek idején is állhatunk a koporsó mellett Jób vallomásával, aki így szólt: „én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll” (Jób 19,25).

A keresztyén ember tudja, hogy a halálnak nincs hatalma rajta, ezért hisz a feltámadásban. Tisztában van azzal, hogy ítéletre megy, ezért komolyan veszi a földi életet. Felhasználja a kapott lehetőségeket a jó cselekvésére, hiszen tudja: „a jótéteményben pedig meg ne restüljünk, mert a maga idejében aratunk, ha el nem lankadunk” (Gal 6,9).

Istennek gondja van életünk és halálunkra, ezért legyünk mi is azon, hogy mindenkor őt dicsőítsük. Pál apostol így fogalmaz: „mert közölünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának. Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert azért halt meg és támadott fel és elevenedett meg Krisztus, hogy mind holtakon, mind élőkon uralkodjék.” (Róm 14,7-9)

Ép testben ép lélek

Az elmúlt két év sok mindent átalakított, és sok mindenre megtanított. Egy biztos, újra és újra bebizonyosodott, hogy az ember képes újratervezni a mindennapokat, és így újrászervezni a körülötte levő világot. Így éltem meg én is a járványt, amely idő alatt folyamatosan nem *miért*eket kerestem, hogy miért pont most, miért pont így, hanem a *hogyan*okra törekedtem. Hogyan tudom a lehető legjobbat kihozni a kapott időből, és hogyan tudom megtalálni a legjobb lehetőségeket. Máiig hiszem, hogy mindennek oka van. Istentől jött, nekünk pedig el kell tudni fogadni, és meg kell tanulni élni vele. Egy világjárvány, amely megnehezítette a közösségek működését, ezáltal gyakorlatilag új helyeket, felületeket alakított ki.

Társasági személynek tartom magam, ezért a 20 négyzetméteres lakásban újra fel kellett fedezni a lehetőségeket. Rengeteg online találkozó, esemény, sok olvasás és tanulás. No, de egy mozgásban élő embernek, aki átlagban egy évből 150 napot utazik, vagy valahol rendezvényeken van, a mozgás, sportolás sem maradhat ki. A sportban is a közösséget szerettem, soha nem tudtam elképzelni, hogyan lehet szeretni az egyéni sportot. Most megtanultam szaladni. Természetesen gyerekként megtanulunk rohanni, aztán fiatalként sok energiával ez még inkább igaz, de egészségesen szaladni, az már más. Erre is megtanított a világjárvány, hogy megszeressem a szaladást a rohanás mellett. Nem készülök maratonra, és különböző rekordokat sem szeretnék megdönteni. Csak szaladok, mert jól érzem magam, kiengedem a gőzt, és közben feltöltődök rengeteg energiával. Megtervezem a következő gyűlést, és végiggondolom a következő időszakot is. Néha elemzések futnak a fejemben. De ilyenkor ezeket leállítom, és öröndek mindennek, ami körülvesz. És csak szaladok.

Eleinte furán gondoltam az IKErundra, hiszen egyrészt sok szervezet biztatta az embereket korábban is a szaladásra. Akkor nem győztek meg. Ez viszont belső kezdeményezés; tudatos vezetőként menni kell. És van

Itt a vége, fuss el véle: február 28-án, egy év után lezárult az IKErund. Az eredeti célunk 1921 kilométer közös szaladás volt. A kitűzött célt szinte négyszeresen teljesítettük, hiszen a résztvevők összesen 7286,471 km-t szaladtak. Köszönjük mindenkinek, aki részt vett!

benne valami. Megszerettem. Vállaltam egy távot, és sikerült háromszor annyit megtenni. Ez jó érzés. És folytatni fogom. Talán ez a legnagyobb sikerélmény, hogy sikerült meggyőződnöm magam, hogy elkezdjem, kitartó vagyok, és bárhova utaztam, utazok, mindig lesz hely a csomagban a futócipőnek és a pólónak. Bebizonyosodott, hogy ez jó, hogy ettől jól vagyok, ugyanakkor, bár másként, de így is az IKErund közösség tagja lettem.

| TUSSAY SZILÁRD |

Egyél szépen!

Arántott sajt sokak kedvence, a böjt időszakában különösen praktikus étel, akár vasárnapi ebédként is elkészíthetjük. Ha odafigyelünk pár dologra, nem is lesz nagy ördögösség egy igazán finom fogást előállítani belőle. Legtöbbször azzal kell megküzdeni, hogy a sajt kifolyik a panírrétegből sütés közben, így alakját is elveszíti, és mérgesen megfogadjuk, hogy most jó ideig nem fogunk vele bibelődni. Azt tapasztaltam, ha a lisztbe, majd kevés liszttel elkevert tojásba és zsemlemorzsába forgatás után megismételjük az utóbbi két mozzanatot, majd fél órára a mélyhűtőbe tesszük a sajtszeleteket, nem folynak szét. Emellett ajánlott kipróbálni a panko morzsába forgatást, mely egy nagyobb szemcséjű prézli, és sokkal ropogósabb lesz tőle a panírréteg.

A camembert és brie típusú sajtok különlegessége, hogy a rajtuk levő penészkéreg megvédi a sajtot, ami belül ugyan folyékony, krémesse válik, de nem fog kifolyni a bundából. Elterjedt, hogy a rántott sajtok mellé vörös gyümölcsökből készült szószokat, mártásokat, dzsemeket vagy majonézes önteteket szolgálnak fel. Ezúttal a kettő ötvöztetését próbáltam ki olyan formában, hogy fele-fele arányban (3-3 ek) házi majonézt és görög joghurtot tartalmazó tartármártásba 3 ek vörös áfonyát tettem. A rántott sajtokhoz jól illik a főtt rizs, amit a következőképpen készítettem: kevés apróra vágott hagymát, murkot és gombát olajon megdinszteltem, összeforgattam a rizzsel és kétszeres mennyiségű vízzel, sózva, borsozva megfőztem. Köretalternatívaként salátával is tálalhatjuk, ajánlom hozzá a vitamin-dús céklát.

| ALBERT BEÁTA |

A tavasz hírnökei

Beszélgetés Szabó D. Zoltán ornitológussal

A gólya közismerten a tavasz hírnöke, s ha a fecskék is megérkeztek, bizonyos, hogy közeleg a nyár – tartja a népi bölcsesség, de a szakember is megerősíti ezen állításokat. Janicskó-Mihály Noémi Szabó D. Zoltán ornitológussal, a Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesület tagjával beszélgetett.

– A népi hagyomány szerint a gólyát tartjuk a tavasz hírnökének. Amikor megérkeznek a madarak, már biztosak lehetünk, hogy itt a tavasz?

– A gólyák megérkezése valóban jól jelzi a tavasz eljövételét, de az utóbbi években egyre több olyan eset van, hogy egyes gólyák télire is itt maradnak. Nyugat-Európában már teljesen megszokott jelenség, hogy nagy részük marad. Nálunk egyelőre szórványos esetekről beszélünk, tehát ha jön a gólya, valóban közeledik a tavasz.

– Az enyhe időjárásnak tudható be, hogy nem költöznek el?

– Igen, az enyhe telek miatt. Ám minden madárpopulációban léteznek olyan egyedek, amelyek megpróbálják túlélni a telet, vagy próbálnak hamarabb elmenni, később visszajönni, mindig vannak kísérletezők. Ha pedig sikerül nekik, akkor a példa ragadós lesz, és egyre többen választják majd az előnyösebb megoldást. Részben tanulnak egymástól, részben alkalmazkodnak a változó időjáráshoz. A vonulás sok madárnál genetikailag is rögzített, tehát egy belső késztetés során tudják, mit kell tenni bizonyos időszakban. Ezt persze külső ingerek is befolyásolják. A gólyák tipikusan hosszú távú vonulók, Kelet-Afrikában, Dél-Afrikában töltik a telet, de ott is megfigyelhető egy átrendeződés: inkább Közép-Kelet-Afrikában, a Csád-tó környékén vagy Kenya, Tanzánia környékén töltik a tél nagy részét, nem mennek le egészen délre.

– A mondás szerint „egy fecske nem csinál nyarat”, de ha megérkezik egy nagyobb sereg, akkor az már tekinthető a nyár előjelének?

– A vándormadarannál az érkezés ideje el is húzódhat, a fecskéknél különösen, akár két hónapra keresztül is tarthat. Fontos megemlíteni: nem minden fecske egyforma, és Romániában több fecskefaj is él. A leggyakoribb a füsti fecske, avagy a villásfarkú fecske. Ez nyitott fészket készít, és klasszikusan istállóban vagy ereszek alatt fészkel. Létezik a molnárfecske, amely zömökebb, fehér hasú, és farka csak enyhén villás. A házak oldalára, szintén az ereszek alá, ám tapasztott, zárt fészket készít egy bejárati nyílással. E két faj nagyjából egyidőben érkezik március végén, április elején, de a vonulási időszak elhúzódik, és akár május elején is érkezhetnek példányok. Ezen kívül hegyvidéken él a szirti fecske, délen a vörhenyes fecske, illetve

van még a parti fecske. Ennek az érdekessége, hogy nem építi a fészket, hanem ássa. Függőlegesen leszakadó, rendszerint frissen leomló partfalakba váj egy 50-60 cm-es, néha 1 m-es alagutat, és annak a végében készít nagyobb gömböt, fészkekamrát, oda építi a fészket. Ez jól védett ragadozók ellen is, úgyhogy biztonságosan tudnak fészkelni. Telepesen költő madár, tehát mindig több fészkelő pár is van együtt.

– Miért ennyire népszerűek e madarak az emberek között?

– A gólya esetében néha találkozunk olyan esetekkel, hogy nem szeretik őket, mert lehullanak az ágak, amelyekkel építik fészkeiket, vagy odapiszkolnak a járdára. Ám a füsti fecske és a gólya is alapvetően szerethető és jól ismert madárfaj, nincsenek velük szemben ellenérzéseink, mint például egy vetési varjúval vagy egy ragadozóval kapcsolatban. Bár ez utóbbiaknak is megvan a helyük a természetben, és én ugyanúgy szeretem őket, mint a füsti fecskét vagy gólyát, amely kulturálisan közelebb áll hozzánk.

– Az utóbbi időben gyakran hallani, hogy megcsappant a fecskeállomány. Az emberek mennyire befolyásolják a gólyák és fecskék számát?

– Nagyon is befolyásoljuk, és a dolog két irányba is működik. Kezdetben mindkét madárfaj előnyt szerzett az ember jelenlétéből. A gólya erősen kötődik a mezőgazdasághoz, a füsti fecske pedig az állattartáshoz. A mezőgazdaság nyílt területei a fehér gólya számára kedvenc táplálkozási területekké váltak, ahol könnyen talált mindenféle pockot, sás-kát, hüllőket, és emiatt elszaporodott. Tehát ebben mi segítettük. Az állattartás pedig rengeteg rovar vonz, ezért a fecskék beköltöztek az istállóba, ott volt közel számukra a táplálékforrás. Napjainkban viszont e tevékenységek erősen megváltoztak, a hagyományos állattartás megszűnőben van, így csökken a táplálék és a fészkelőhelyek száma. Ez meglátszik a gólyák és főleg a fecskék állományán. Ez utóbbiakat hátrányosan érinti a rovarirtó szerek és vegyszerek használata. Ha nincs rovar, akkor ez meglátszik a madarak állományán is. Lehet, minket átmenetileg segít valamennyire, de hosszú távon már lát-

juk, hogy nincs jó hatása annak, ha ilyen erősen beleavatkozunk a rovarok életébe.

– A fecske a legjobb természetes szúnyogirtó. Milyen rovaroktól szabadíthat meg minket?

– A fecskék kizárólag a levegőben szerzik táplálékukat. Úgy is szokták mondani, hogy aeroplanktont eszik, tehát a levegőben lebegő kisebb rovarokat. Ezek nemcsak szúnyogok lehetnek, hanem levéltetvek, amelyek elég fontos növényi kártevők. A fecskék rendszerint kétszer is költenek, és ez fészkaljanként 5-6 fiókát jelent. Ezeket felnevelni jelentős táplálékmennyiséget jelent, így nagy mennyiségű levéltetvet, szúnyogot és egyéb levegőben repkedő rovarot tudnak összegyűjteni.

– Ha jó időben kirándulni megyünk, hogyan tudnánk jobban odafigyelni e kis tollas barátokra?

– Nyitott füllel és nyitott szemmel kell járni mindenképp. Le kell lassulni valamennyire ahhoz, hogy észrevegyük őket. Vannak egyszerű lépések, amelyeket érdemes megtenni egy madarászáshoz. Ezek egyike egy távcső beszerzése. Ahhoz, hogy a madarakat alaposan szemügyre vehessük, szükségünk van legalább egy nyolcas nagyítású távcsőre, ha lehet, minél jobb minőségűre. A másik lépés egy madárhatározó beszerzése. A Milvus Csoport nemrégiben készített egy telefonra ingyenesen letölthető madárhatározót, amely magyarul, románul is letölthető. Tehát ha van már egy távcsövünk és egy határozónk, akkor elkezdhetjük a madarak megfigyelését, felismerését. A telefonos alkalmazásban az is hasznos, hogy akár a színük és az élőhelyük alapján is le tudjuk szűkíteni a keresést, amit könyv esetében nem tudunk megtenni. Az alkalmazásban a madarak éneke és hangja is megvan egy-egy felvételen, ezek alapján is próbálhatjuk felismerni őket. Olyan világ fog kitárulni előttünk, amiről addig lehet, nem is hallottunk. Élvezem, amikor erdőben sétálva hang alapján ismerem fel a madarakat, illetve egy elvillanó sziluett alapján ki tudom találni, milyen madár lehetett. Ajánlom mindenkinek ezt a felfedezést és ezt az élményt, aminek igazából soha nincs vége. Ha elkezdjük, valószínűleg életünk végéig izgalmas hobbi maradhat.

Református államfője lett Magyarországnak

Novák Katalint, a Magyar Református Szeretetszolgálat jószolgálati nagykövetét, korábbi családokért felelős minisztert választotta államfővé a Magyar Országgyűlés. A 44 esztendő, háromgyermekes családanya személyében az első, szabadon választott református köztársasági elnöke lett az országnak – és az első nő is.

„Maradok, aki vagyok” – ezt írta ki közösségi oldalára Novák Katalin 2021. december 21-én, miután a miniszterelnök bejelentette: őt jelöli köztársasági elnöknek. De milyen is a társadalmi ügyek felkarolásában, a családok védelmében, a közösségi médiában és a sportban is rendkívül aktív, közgazdász végzettséggel rendelkező, négy idegen nyelven – franciául, angolul, németül és spanyolul – beszélő politikus?

Református keresztyén magyar, gyerek, szülő, feleség és testvér. Így jellemezte magát Novák Katalin néhány hónappal ezelőtt. És hamarosan már államfő is. Református államfő. Az, hogy hite és annak megvallása mennyire fontos neki, számos alkalommal kiderült már. Egy interjúban elmondta, bár felnőtt fejjel kezdte el naponta olvasni a Szentírást, ma már elképzelhetetlennek tartja, hogy enélkül induljon a napja. Az első női magyar köztársasági elnök igazodási pontként is tekint a keresztyénségére, amellyel kapcsolatban azt vallja: felelősséggel tartozunk hittestvéreinkért, magyarként pedig honfitársainkért.

Novák Katalin a Külügyminisztériumban kezdte a pályáját, volt államtitkár, végül – jelenlegi megbízatása előtt – miniszter is. Különösen fontosak számára Jézustól tanult imádságunk, a Mi atyánk utolsó szavai: „Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség”. Ezzel kapcsolatban hivatali munkájához fűződő felfogásáról is beszélt: „ennél a résznél minden alkalommal tudatosul bennem: az ország, a hatalom és a dicsőség nem az enyém, nem a miénk, hanem csakis az Istené. Ebből a mondatból is kiderül, hogy a hatalom, a hivatal, a tisztség kegyelemből ered. Ez a gondolat pedig felvértez erővel, energiával, valódi biztonságérzettel. Tudom, hogy Istené az ország, és ez nem tétlenségre készítet, inkább felszabadít, hiszen lehetőségem van szolgálóként részt venni az ő világában, és így értelmet kap a munkám és az életem is.”

2019-ben, a Magyar Református Egység ünnepén Debrecenben arról beszélt, hogy jó reformátusnak lenni, és hangsúlyozta: „nem szabad a hitünk megvallásától tartanunk, mert ezzel nem ütünk lyukat páncélunkon”, majd így folytatta: „a hit vért, a Kálvin-csillag pedig a jelzés, hogy veletek vagyok, hogy tartozom valahova, hogy van egy egység, amely számomra, számunkra biztonságot, erőt jelent.”

Az őt ismerők igazi csapatjátékosnak mondják – ekként beszélt róla Balog Zoltán püspök is Nagyecsedben tavaly ősszel, amikor az akkor még családokért felelős tárca nélküli miniszter megkapta a Szatmár megye egykori püspökéről elnevezett Milotai Nyilas István-émlékérmét. A zsinat lelkészi elnöke szerint Novák Katalin tudja, mit jelent a csapatmunka, és tudja a közélet egyik legfontosabb titkát, azaz hogy célba bejutni csak együtt érdemes. Ez volt az az esemény is, amelyen átvette a Magyar Református Szeretetszolgálat (MRSZ) jószolgálati nagykövete címet. Azóta számos esetben bizonyította elkötelezettségét az elesettek és a rászorulókat támogatása mellett. Legutóbb, március elején Kárpátalján járt a szervezettel: több mint 4 tonna adományt vitt, és sokgyermekes beregszászi családokat, illetve egyedülállókat is meglátogatott. Az ungvári TV21-nek azt nyilatkozta: sem a nemzetiség, sem a felekezeti hovatartozás nem lehet szempont, amikor bajban lévőeknek kell segíteni.

Az új államfő arra is büszke, hogy mindhárom gyermeküket református iskolába járatták. A család magánemberként és politikusként is központi eleme az életének, minden megszületett gyermeket pedig a gondviselés ajándékának tekint.

Novák Katalin azt ígérte, hitvalló keresztyénként jelen van, és jelen is lesz a hívő közösségben, és hangsúlyozta: nem akkor tudja azokat is képviselni, akiknek más a hitük, ha leveszi a nyakából a keresztet, hanem ha a szívéhez szorítja, és a hitéből merít erőt mások megértéséhez.

Az új köztársasági elnök korunk kihívásaira reagálva úgy fogalmazott: a 21. század elejének világméretű erkölcsi megrendülést okozó eseményei után lelki és szellemi megújulásra van szükség.

(Reformatus.hu)

Hirdetés

Úrvacsorai kiskehely
rozsdamentes anyagból,
generációkon átívelő
használatra

www.szekelymuvek.hu
E-mail: szekely94bt@gmail.com
Tel: +36 30299 5129

**Toronyjavítás
-festés
-bádogozás**

LUKÁCS ALPIN'S **0744 612 079**

**Kalotaszegi
Orgonaépítő
Manufaktúra**
vállal

orgona- és harmóniumjavítást, hangolást,
építést és átépítést, illetve
keres kidobásra (tölt, javíthatatlan hangszereket,
továbbá gyümölcsfa- és bukszustörzset.

Kovács Tibor
tel: 0742-503.803, tajpankov@yahoo.com
https://www.facebook.com/Orgonarestauralas

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

